

Eskişehir Milletvekili İsmet Anrı'nın, 24 . 12 . 1964 gün ve 521 sayılı Danıştay Kanununa bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından 5 er üyeden Kurulu Geçici Komisyon raporu (2/785)

Millet Meclisi Başkanlığına

24 . 12 . 1964 gün ve 521 sayılı Danıştay Kanununa bağlı 1 sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

İsmet Anrı
Eskişehir Milletvekili

GEREKÇE

31 . 12 . 1964 tarihinde yürürlüğe giren 521 sayılı Danıştay Kanununa bağlı 1 sayılı cetvelde gösterilen kadroların derece yetersizliği, aradan çok kısa bir süre geçmiş bulunmasına rağmen Danıştay meslek mensuplarından olan kanun sözcüsü, başyardımcı ve yardımcıların meslekî ve iktisadî yönden geleceğe ait ümit ve güvenlerini kaybettirecek niteliktedir.

Nitekim, 1968 yılı Danıştay Bütçesinin Yüksek Meclislerde görüşülmesi sırasında sayın üyeler, bu konuya özellikle temas etmiş bulunmaktadır.

Millet Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Seyit Faruk Önder, «Danıştay mensuplarının bugün içinde buldukları güçlüklerden birisi de kadro kıfayetsizliğidir. Yıllardan beri kadrosuzluk sebebiyle terfi edemiyen veya bu sebeple maaş bakımından terfi ettiği halde, aynı kadroda kaldığı için kıdeminin gerektirdiği ödeneği dahi alamıyan bu meslek mensuplarının kadro sıkıntısını giderecek tedbirleri Hükümet düşünmeli ve sağlayacak hükümleri de biran evvel Yüce Meclise getirmelidir.» demişlerdir.

(Millet Meclisi Tutanak Dergisi, Cilt: 25, B: 44, 18 . 12 . 1968, 0:1 sayfa : 133)

Keza Adalet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Nuri Eroğan: «Danıştayın karşılaştığı diğer bir zorluk da, kadro meselesidir. Kanun, Danıştay meslek mensuplarından olan kanun sözcüsü başyardımcı ve yardımcı adedini 203 olarak tesbit etmiştir, ancak dışardan yapılan atamalar sebebiyle kadrolarda bir sıkışma olmuştur.

Danıştayda kadro bilhassa üye namzetliğini ihrazetme ve ödenek bakımından önem taşımaktadır. Halen sekizi kanun sözcüsü olmak üzere 10 aded kanun sözcüsü ve yardımcı üye namzedi olabilmek için kadro bekleme durumundadır. Bir terfi müddeti sonunda, kanun sözcülerinin yirmi üç adedi, yardımcıların yirmi bir adedi bu kadroyu alamama delayisiyle üye namzedi durumuna girecek münhal kadro bulunmaması sebebiyle de mağduriyetleri devam edecektir. Keza bu kimseler, 886 sayılı Kanunda gösterilen ödenekten de faydalanamayacaklardır. Kendilerini bu mesleke adanmış ve çok ağır şartlar altında çalışan meslek mensuplarının dertlerine eğilmek ve gerekli hal çarelerini bulmak görevimizdir.»

(Millet Meclisi Tutanak Dergisi, cilt: 25, B: 44, 18 . 2 . 1968, 0:1, sayfa : 138)

1968 yılı Danıştay Bütçesinin Cumhuriyet Senatosunda görüşülmesi sırasında, Adalet Partisi Grubu adına Niğde Senatörü Sayın Hüseyin Avni Göktürk'de: «Mamafih, Danıştaydaki bu birikme tıkanıklığın ve büyük adeddeki devir dosyalarının bu halde olmasının çeşitli sebepleri vardır. Bunlardan birisi mevcut kanuna göre çalışması lâzımgelen kadroların tıkanmış olmasıdır. Gerçekten, bugün Danıştay'da 25 aded münhal olduğu halde, aynı zamanda yetmiş üç aded kanun

sözcüsü ve yardımcısı işgal ettikleri kadroların 1 -2 derece üstündeki kadrolardan maaş almaktadır ki, bunun mânası da Danıştay üyeliği adaylığı kazanılması ve ödenek bakımından önemlidir. Bu durumun da düzeltilmesi lâzımdır. Bundan dolayı, bu kadroları aşmak ve münhal kadroları doldurmak suretiyle müesseseyi daha rahat çalıştırmak mümkündür.» demişlerdir.

Yüksek Meclislerden en açık ve kesin şekilde ifadesini bulan kadrolardaki derece kifayetsizliğinin giderilme zaruretini belirtmek için ayrıca gerekçe göstermeye lüzum bulunmamaktadır. Ancak, bu görüşmelerin yapıldığı tarihten bu yana geçen sürenin, adı geçen mensuplar aleyhine daha ağır bir durum yarattığı izahıta vârestedir. Kaldı ki, Danıştay bünyesi itibariyle statik bir müessesedir. Bir taşra teşkilâtı olmadığı gibi tâyin, nakil, emeklilik, istifa gibi kadro boşaltıcı müesseseler bu mensuplar yönünden işle nemektedir. Danıştay içinden üye seçilme ihtimali de, mevcut tatbikata binaen çok zayıf olduğundan, feragat ve fedakârlıkla âmme hizmeti gören bu mensupların üst kadroları işgali ümidi, maalesef bu durumdaki bir kanun sözcüsü veya başyardımcının vefatını gözleme gibi bir davranışla tahakkuk etme yoluna girmiştir.

Bu arada şu hususu belirtmek gerekir ki, bu teklifin kanunlaşması halinde, bütçeye tahmil edeceği külfet 64 800 liradır.

Danıştay Kanununa bağlı 1 sayılı cetvelde gösterilen mevcut kadroların adedi, bugünkü ve yarınki ihtiyacı karşılar durumdadır; bu itibarla teklifin kadro adedini fazlalaştırma ile veya her hangi bir kadrodan üye adaylığı ve ödenek basamakları bakımından önemli olan kadroların adedinin artırılması öngörülmektedir.

Nitekim, Başkanın sözcüsüne vekâlet etme durumunda olan en kıdemli kanun sözcüsüne ve keza en kıdemli başyardımcıya 2 000 liranın kadrosu gösterilmiş, 9 adet Dâva daireleri ve dâva daireleri kuruluna birer kanun sözcüsü hesabıyla onar adet 1 750, 1 500 ve 1 250 liralık kadro verilmiş diğer kadrolar da zaruret göz önüne alınarak azaltılmıştır.

Başyardımcılık kadrolarının kanun metninde görev yeri gösterilmek suretiyle düzenlenmiş olması bakımından, bu kadroları ihtiyaç nisbetinde artırmak mümkün olamamıştır. Sadece mevcut kadroların dereceleri yükseltilmiştir. 1 nei sınıf yardımcılık 4 ve 5 nei derece olmak üzere tanzim edilerek yardımcılardan 1250 liralık kadroya ihtiyaçları bu suretle giderilmiş, diğer yardımcı sınıfların kadroları da keza ihtiyaç ve önem nazara alınarak tevzi olunmuştur.

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi

Geçici Komisyonu

Esas No: 2/785

Karar No: 2

10 . 1 . 1969

Yüksek Başkanlığa

Eskişehir Milletvekili İsmet Anđı'nın, «24 . 12 . 1964 gün ve 521 sayılı Danıştay Kanununa bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi» Başkanlığımızca Geçici Komisyonumuza tevdi edilmesi üzerine Hükümet temsilcileri ve teklif sahibi hazır bulunduğu halde Komisyonumuzca tetkik edilip müzakere olundu.

Kanun teklifiyle, Danıştay meslek mensuplarından kanun sözcüsü, başyardımcı ve yardımcılarını, Danıştay üyeliği seçimine girme imkânlarını artırması ve kadro sıklıkliğini gidermek suretiyle ödenek basamaklarından faydalanma imkânı sağlanması derpiş olunmaktadır.

Teklif ve gerekçesi, esas itibariyle Komisyonumuzca uygun mütalâa olunmakla beraber, teklif olunan kadro cetvelindeki 2 000 ve 1 750 liralık kadroların genel personel rejimine, 521 sayılı Kanunun kabul ettiği anasisteme ve kadro dengesine uygun düşmeyeceği görülmüş, 1 nei sınıf yardımcılığın iki dereceye çıkartılarak tavan 1 100 liralık kadronun 1 250 liralık kadro olarak tesbiti ise; başyardımcılık kadrolarının 1 250 liradan başlaması, başyardımcıların kanun metnin-

de görev yeri gösterilmek suretiyle adeden tesbiti sebebiyle 521 sayılı Kanundaki dengeye ve fiilî duruma uygun olamayacağı anlaşılmış, Rize Milletvekili İsmail Sarıgöz'ün bu esaslar dairesinde vermiş olduğu önergesi kabul edilmek suretiyle teklife bağlı (1) sayılı cetvelin değiştirilmesi Komisyonumuzca kararlaştırılmıştır.

Teklifeye bağlı (1) sayılı cetvelde yapılan değişiklikle birlikte teklif metni Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine öncelik ve ivedilikle arz edilmek üzere işbu rapor Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Geçici Komisyon Başkanı
Rize
Erol Akçal

Sözcü
Konya
S. Faruk Önder

Eskişehir
M. İsmet Anı

Hakkâri
Ali Karahan
İmzada bulunamadı

İstanbul
Nuri Eroğan

Rize
İsmail Sarıgöz

Trabzon
Söz hakkım var
Hamdi Orhon

Uşak
Orhan Dengiz
İmzada bulunamadı

Van

M. Salih Yıldız

ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ İSMET ANGİNİN TEKLİFİ

24 . 12 . 1964 gün ve 521 sayılı Danıştay Kanununa bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — 24 . 12 . 1964 gün ve 521 sayılı Danıştay Kanununa bağlı (1) sayılı cetvelde kanunsözcüsü, başyardımcı ve yardımcılarına ait derece ve sayıları yazılı kadrolar kaldırılmış, yerine bu kanuna bağlı derece ve sayıları yazılı kadrolar konulmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

24 . 12 . 1964 gün ve 521 sayılı Danıştay Kanununa bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Eskişehir Milletvekili İsmet Angın'ın teklifine bağlı cetvel

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Aylık tutarı	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Aylık tutarı
1	Kanun Sözcüsü	1	2 000	4	»	3	1 250
2	»	10	1 750	4	1 nci Sınıf Yardımcı	26	1 250
3	»	10	1 500	5	»	26	1 100
4	»	10	1 250	6	»	19	950
5	»	5	1 100	7	»	16	800
6	»	8	950	8	»	26	700
1	Başyardımcı	1	2 000	9	»	18	600
2	»	7	1 750	10	»	17	500
3	»	5	1 500				

Gecici Komisyonun metnine bağlı cetvel

(1) SAYILI CETVEL

3	Kanun Sözcüsü	11	1 500	5	1 nci Sınıf Yardımcı	30	1 100
4	»	15	1 250	6	2 »	24	950
5	»	9	1 100	7	3 nci »	22	800
6	»	4	950	8	4 »	25	700
3	Başyardımcı	10	1 500	9	5 nci »	26	600
4	»	6	1 250	10	6 nci »	21	500